

## Wisselende markt voor biologische eieren

17 juni 2024

De biologische eiermarkt in België en de omliggende landen heeft enkele moeilijke jaren achter de rug. Na jaren van stijgende productie en consumptie van biologische eieren kenden beiden een terugval. Door de gestegen kosten waren bio leghennenbedrijven terughoudender om te produceren en gestegen levenskost en inflatie beïnvloedden mee de keuze van de consument voor andere varianten. In het begin van 2024 resulteerde dit in een tekort aan bio-eieren. Maar ondertussen neemt het aanbod opnieuw toe en dreigt een tijdelijk overaanbod.

### Evolutie van de productie aan biologische eieren

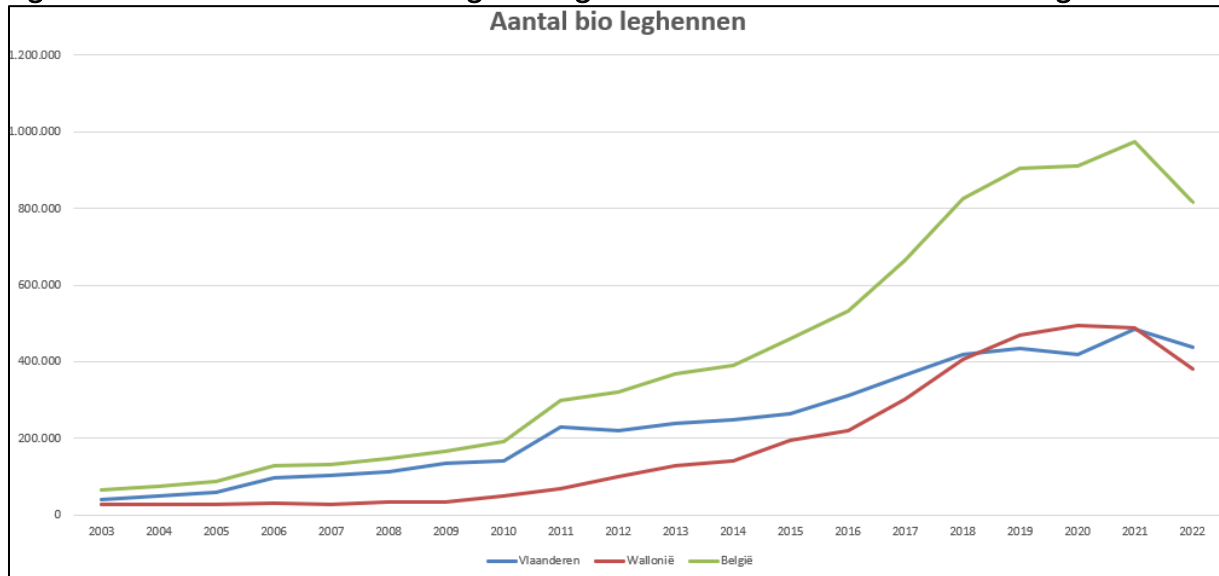
Tussen 2010 en 2020 zien we een ware “boom” in het aantal biologische leghennen in België. Die sterke groei vertraagt in 2021 en kent een ommekeer in 2022.

In totaal is het aantal bio leghennen tussen 2010 en eind 2022 in België gestegen met 329%. De jaarlijkse gemiddelde groei in die periode bedraagt 14%. Met name 2011 en in mindere mate 2017-18 zijn jaren van sterke groei (57 respectievelijk 24-25%). De grootste groei zit vooral in Wallonië waar het aantal legkippen tot 2022 verzesvoudigd is sinds 2010; maar ook in Vlaanderen is het aantal verdubbeld. Eind 2022 telt België 817.505 biologische leghennen waarvan 436.772 in Vlaanderen en 380.733 in Wallonië.

In 2022 toont zich een opvallende kentering en zien we voor het eerst een significante daling. Tegenover het jaar ervoor zijn er 16% minder biologische leghennen in België. Daar waar Wallonië eerst de sterkste groei kende, zit daar nu de sterkste afname, namelijk 22% minder dan in 2021. In Vlaanderen zien we in het jaar 2022 een daling van 10% in het aantal biologische leghennen.

Deze daling heeft te maken met de abnormale omstandigheden in 2020-2022. Onder meer de Oekraïne-oorlog zorgt er mee voor dat de voederprijzen, de belangrijkste kostenpost, haast verdubbelen. De afnameprijzen stijgen mee maar onvoldoende om de leghennenhouders te compenseren. Sommigen besluiten terug te schakelen naar gangbare scharrelkippen, waardoor het aantal biologische leghennen afneemt.

**Figuur 1: Evolutie van het aantal biologische leghennen in Vlaanderen, Wallonië en België**

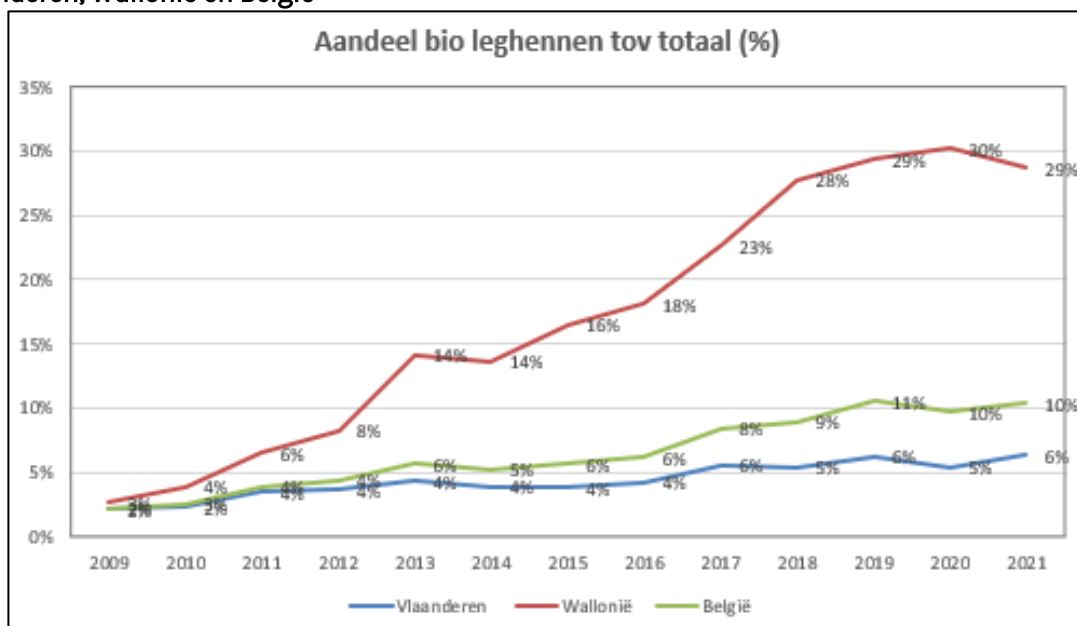


Bron: Biorapport Agentschap Landbouw en Visserij, Statbel, Pluimveeloket

Het aandeel biologische leghennen in het totale aantal leghennen bedraagt in 2021 10% voor België. Dat dit in 2021 tegenover 2020 stabiel blijft, is te danken aan het gestegen aandeel in Vlaanderen (5 naar 6%). In Wallonië is het aandeel biologische leghennen tegenover het totaal in dat jaar voor het eerst sinds 2009 terug gedaald, van 30% naar 29%.

Sinds 2019 is in België minimaal 1 legkip op 10 biologisch. Er zijn grote verschillen merkbaar tussen Vlaanderen en Wallonië. Eind 2021 zijn in Vlaanderen 6% van de leghennen biologisch en in Wallonië 29%. Dit betekent een respectievelijke toename van 4 en 26 % in 2021 ten opzicht van 2009.

**Figuur 2: Evolutie van het aandeel biologische leghennen in het totaal aantal leghennen in Vlaanderen, Wallonië en België**



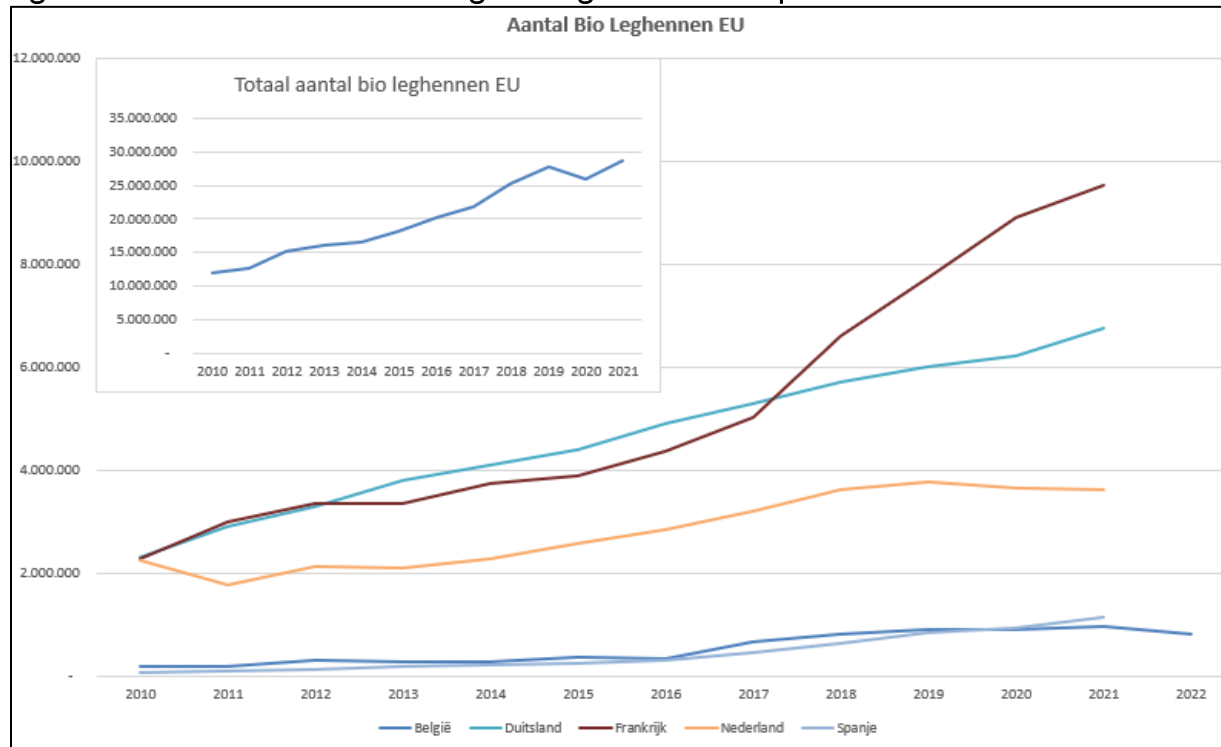
Bron: Biorapport Agentschap Landbouw en Visserij, Statbel

Ook in de meeste andere Europese landen stellen we tot eind 2021 een stijging vast. De buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland vertegenwoordigen een belangrijk aandeel in het totaal aantal leghennen, met respectievelijk 6.760.000, 9.536.193 en 3.623.174 biologische leghennen in 2021. Deze 3 landen samen vertegenwoordigen meer dan tweederde van het totale aantal biologische leghennen in Europa.

Frankrijk alleen al staat voor één derde van het Europese totaal in 2021 (28.643.282 bio leghennen). Tegenover 2020 stijgt het aantal biologische leghennen in 2021 in Frankrijk met 7%, wat een duidelijke vertraging van de jaarlijkse groei inhoudt. Duitsland gaat er in dat jaar wel nog op vooruit, met 9%, terwijl zich in Nederland in 2020 al een lichte daling had ingezet. Die zet zich verder in 2021 wanneer Nederland terug op hetzelfde aantal bio leghennen eindigt als in 2018.

Verhoudingsgewijs is Spanje de koploper, met 22% groei in 2021 tov 2020. Tussen 2010 en 2021 ziet Spanje zelfs het aantal biologische leghennen bijna vertienvoudigd. Voor België gaat het aantal in dezelfde periode maal vier, wat in vergelijking met de andere EU-landen eveneens een aanzienlijke toename betekent. Vanaf 2022 keert die groei echter, zoals we hierboven al konden waarnemen (fig.1).

**Figuur 3: Evolutie van het aantal biologische leghennen in Europa**



Bron: AMI, Eurostat

Duitsland, de tweede grootste producent van biologisch eieren, wordt steeds meer zelfvoorzienend en kan zo aan de vraag van de eigen eiermarkt voldoen. De Duitse consument vraagt ook meer naar een Duitse herkomst van de producten. In 2023 komt nog slechts 12% van het totaal aan biologische eieren vanuit het buitenland. In datzelfde jaar is er ook 6% minder vraag naar biologische eieren in Duitsland, een terugval die te verwachten was na de recordjaren aan vraag naar bio eieren tijdens de pandemie en door de besparingen door consumenten na gestegen levenskost en inflatie.

De gedaalde import in Duitsland heeft een invloed op de eiermarkt van de landen die naar daar uitvoeren. Nederland is het belangrijkste exporterende land naar Duitsland. In 2023

zijn 11% van de eieren op de Duitse markt van Nederlandse afkomst. Als gevolg van de gedaalde export, samen met de toenemende voorkeur van de consument voor Beter Leven-keurmerk eieren, schroeven bedrijven in Nederland de biologische productie terug. Ze zetten verder in op systemen obv vrije uitloop of schakelen om naar conventioneel met bijkomende inzet op dierenwelzijn en milieu. Op die manier raakt het aanbod aan bio eieren terug meer in evenwicht met de vraag en stabiliseert de Nederlandse markt zich. (Bron: AMI)

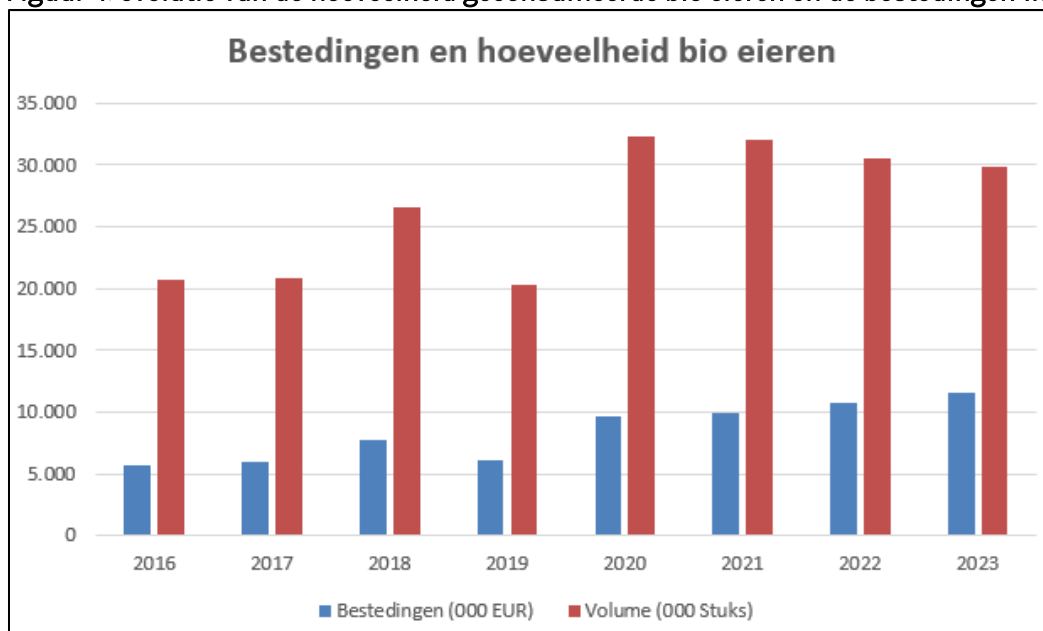
Marktdeelnemers in België zien een gelijkaardige evolutie en melden dat de tekorten in aanbod van vorige winter zich intussen terug hebben gekeerd naar een overaanbod. Tot Pasen 2024 dreigde het nog moeilijk te worden. Sommige producenten hebben zich hierdoor laten aanmoedigen om hun productie begin 2024 terug op te krikken, na een daling in productie in de loop van 2023.

Sinds mei 2024 laten deze inspanningen zich voelen en op dit moment is er nauwelijks leegstand bij de bio leghennenbedrijven in België. Anderzijds is de zomer traditioneel een periode van lagere afzet, waardoor er onevenwichten aan het ontstaan zijn in de Belgische markt en er eerder terug een neiging naar overschotten is. Af te wachten valt of dit invloed zal hebben op de prijzen van biologische eieren als deze situatie niet houdbaar blijft en of deze disbalans zich tegen het einde van dit jaar herstelt. Daarvoor moet ook de vraag naar biologische eieren weer aantrekken.

#### Evolutie van de consumptie van biologische eieren

Tussen 2020 en 2023 neemt de consumptie van bio-eieren in België af. De uitgaven aan biologische eieren nemen in dezelfde periode weliswaar toe met 20% maar de verbruikte hoeveelheid bio eieren daalt met 7%.

Figuur 4: evolutie van de hoeveelheid geconsumeerde bio eieren en de bestedingen in België



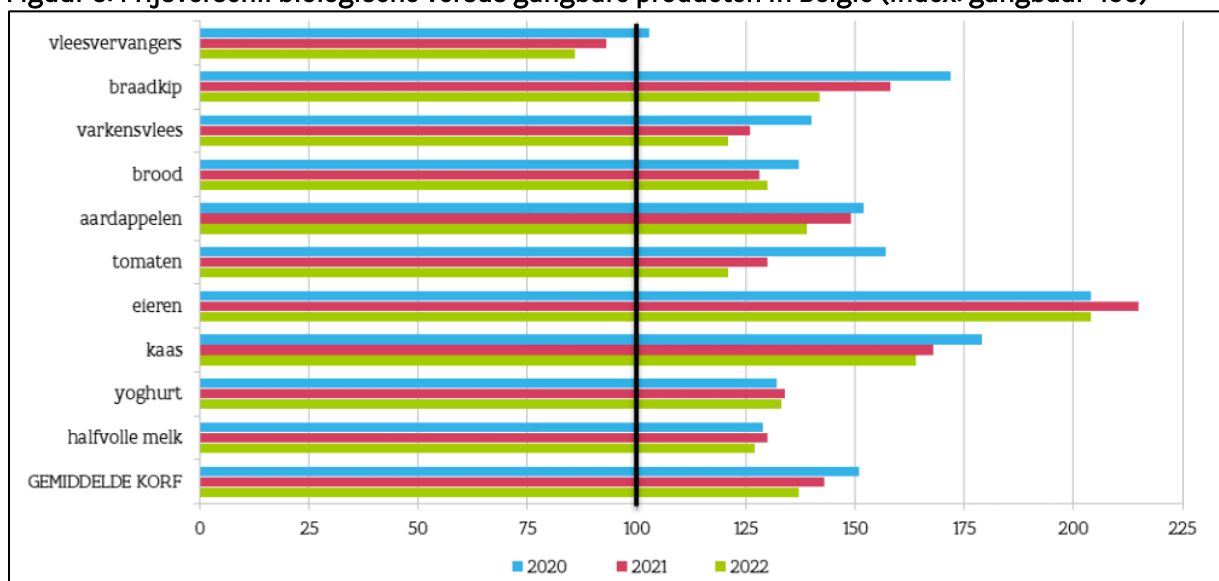
Bron: GfK Belgium voor VLAM

Dit stemt niet overeen met de totale eierconsumptie in België, die tot 2023 is blijven doorstijgen en dit met 2% in totaal sinds 2020.

Ook het aantal consumenten van bio eieren neemt af als we 2023 vergelijken met 2020. 24% van de Belgische gezinnen koopt in 2023 wel eens een biologisch ei. In 2020 is dat nog 32%. De aankoopfrequentie verhoogt tussen 2020 en 2023 wel van 4,5 naar 5 keer per jaar.

Een doorsnee ei is op het totaal bekeken in diezelfde periode 44% duurder geworden. Een biologisch ei is 29% duurder geworden tussen 2020 en 2023. Kijken we enkel naar het laatste jaar ('23 tov '22) dan gaat het om een prijsstijging van respectievelijk 6 en 11%. Globaal genomen blijft een biologisch ei in 2022 meer dan dubbel zo duur dan een standaard scharrelei. Hiermee steken eieren in prijsverschil ver uit boven andere verse biologische producten. In 2023 kent het prijsverschil bio vs gangbaar ei terug een lichte daling.

**Figuur 5: Prijsverschil biologische versus gangbare producten in België (index: gangbaar=100)**



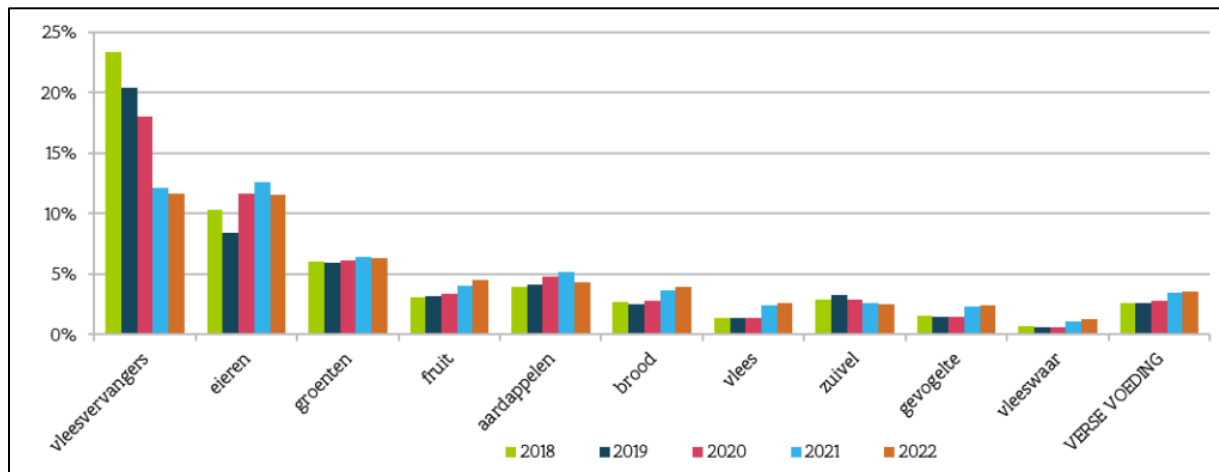
**Bron: GFK Belgium voor VLAM**

De Vlaming koopt zijn bio eieren voornamelijk in de klassieke supermarkt (49% in 2022). Op de tweede plaats komen de discounters (16%) maar in mindere mate dan voor de gangbare eieren (28%). Voor bio eieren blijven de hoeve en de boerenmarkt in Vlaanderen ook nog steeds een belangrijk verkoopkanaal (10%).

In tegenstelling tot de Belgische biobestedingen per capita, stijgen de totale Vlaamse biobestedingen per capita in 2022 nog licht. Anderzijds daalt het marktaandeel van bio-eieren in Vlaanderen in datzelfde jaar tot 11,6%. Het vertegenwoordigt samen met de bio vleesvervangers wel het hoogste marktaandeel van de biologische versproducten in Vlaanderen.

**Bron: Biorapport Agentschap Landbouw en Visserij**

**Figuur 6: Evolutie marktaandeelen bio vers per productcategorie in % van de bestedingen in Vlaanderen**



Bron: GFK Belgium voor VLAM

### Witte eieren versus bruine eieren

Daar waar er vorige winter tekorten waren aan bruine biologische eieren, is er aan witte biologische eieren geen tekort geweest. In Nederland is er voornamelijk van supermarkten geleidelijk aan meer vraag naar witte eieren aan het komen en stijgt mondjesmaat de consumptie ervan. Witte eieren zouden staan voor betere voederefficiëntie, langere levensduur,... In België en Duitsland daarentegen is de vraag nog zéér beperkt. Daar associeert men biologische eieren nog voornamelijk met bruine eieren.

Op dit moment lijkt het aanbod van witte eieren in biologische kwaliteit nog steeds minimaal. Dit kan mogelijk positief evolueren wanneer er meer belangstelling van de consument komt en als retailers hier verder op in zetten. Ook in het gangbare circuit is het aanbod aan witte eieren eerder beperkt. Het witte eieraanbod lijkt geen invloed te hebben op de verkoop van biologische bruine eieren en draagt (nog) niet bij aan het invullen van overschotten van of tekorten aan deze laatste.

### Meer informatie:

Mieke Van Looveren

0497/86 25 74

mieke.vanlooveren@bioforum.be